

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Gimnazije in realke na Slovenskem.

Od nekdanj smo v tem svojem listu radi govorili o šoli. Dobra šola na Slovenskem — to nam je bilo vselej vzor in pogoj narodnega napredka. Za to smo se potegovali za neodvisnost, boljše stanje in izobraženje ljudskega učitelja. A ravno tako, da, še bolj so važne za naš narod in njegovo napredovanje tako imenovane srednje šole: gimnazije in realke, že zaradi tega, ker so to naše najvišje šole v deželi, dokler nam od vlade pravne akademije ali univerze ne bodo dovolili. Da se na te v našem narodu, osobito v inteligentnejšem njegovem delu, na katerega mi najbolj ozir jemo, ker je motor, početnik in največji pospeševatelj vsega narodnega gibanja — da se na te srednje šole veliko nadeje za boljšo bodočnost stavi, to čujemo lahko vsak dan. „Kadar bomo imeli narodni jezik v gimnazijah in realkah in pa narodni jezik v uradnih, tačas bode za našo literaturo in za naše narodno napredovanje še le pravi temelj položen,“ tega prepričanja je vsak slovenski omikanec.

Vprašanje pa nastane, da-li pač tolikanj pazimo na srednje šole po naši zemlji kakor priznamo njih važnost. Pač se po deželnih zborih nekoliko zgodi. V kranjskem in v goriškem se je zahtevalo osnivanje srednjih šol na narodni podlagi. V graškem deželnem zboru slovenski poslanci niso pri nobenem zasedanju zamudili vsaj z interpelacijami zahtevati, naj se začne enkrat Slovencem v šoli pravica goditi v narodnem obziru. Tudi še precej marljivo pazimo, kake učiteljske moči, ali domače ali tuje se nameščajo na naših srednjih šolah. Ali to nij vse, kajti moralo bi se drugače in energičneje

delati na uresničenje naših narodnih zahtev. Posebno pa bi se to moralo na Kranjskem. Kadar dokažemo tu, da je naš jezik ne samo sposoben nego i edino opravičeni učni pripomoček, potem bode ta faktum brez dvombe imel vpliv tudi na druga mesta, kjer so srednje šole za Slovence.

Na Kranjskem se je kakor znano, na nižjih razredih uvela slovenščina kot učni jezik in sicer v Ljubljani, v Novem mestu in v Kranji. Po vladni naredbi bi se imela slovenščina leto za letom v višje razrede pomikati. Ali ta naredba se ne izvršuje — kakor je pri nas v Avstriji že navada, da se postave glede ravnopravnosti dajó menda zato, da se ne izpolnjujejo. Direktorji šol čakajo z vladno naredbo v roci, novih ukazov, namesto da bi že obstoječe izvrševali. Učitelji, kateri so obljubili kvalificirati se za slovensko podučevanje, tega ne storé, temuč zabavljajo na vse slovensko. Šolski nadzorniki pak, kateri bi imeli biti tudi energični nadzorniki šolskih postav in naredeb — ti so ali protivniki našega narodnega jezika, ali so pa strašljivi in si ne upajo nič. Tako je mogoče, da celo na Dunaji mislijo, da je realna gimnazija v Novem mestu in v Kranji slovenska, v praksi pa je vse prej kot to.

Vsakako hočemo paziti na te razmere in jih ob priliki natančneje obrisati. Vse prijatelje narodnega šolstva pa prosimo, da nam dajo za to potrebne date. In ker si učitelji tega menj upajo, naj nam starši in odgojitelji v tem pomagajo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. aprila.

Cesar je sprejel avstrijsko in ogersko delegacijo in je na predsednikova nagovora

odgovoril: „Z živim zadostjenjem izreka, da so vnanje razmere monarhije nespremenjeno ugodne in prijetne. Moje srečanje z mogočnimi in prijateljskimi vladarjema dveh velikih sosednih držav se po pravici smatra kot poročstvo miru. Obisk soverénov, katere tekmeštvo narodov pelje v našo sredo, mora le enake upe vzbujati.“ Cesar potem priporočuje ministerske predloge delegacijam.

V **državnem zboru** je ministerski predsednik Auersperg naznanjal, da je cesar blagovolil sankcionirati postavu o volilni reformi. Na to izjavo so ustavovorni poslanci strašansko aplavdirali in si naposled, kakor poročajo oficijelni listi, od zgolj ginjenosti padali v naročje. Potem je državni zbor, da pred svetom kaže svoj liberalizem, sprejel postavu, po kateri sme ministerstvo začasno ustaviti porotne sodnije. Izmed 113 nazočih poslancev se je našlo samo 16 možev, ki so zoper ta atentat na svobodno napravo glasovali. Dr. Rechbauer je nasvetoval, naj se o tej postavi preide na dnevni red. Sistiranje dokazuje nezaupanje v prebivalstvo in njegov pravni čut. Končno pravi: Denes smo slišali, da je volilna reforma sankcionirana. S tem je razpust državnega zbora dognana stvar. Bode-li njegovo poslednje delo, da porotne sodnije, svoje lastno dete, pokonča? Komu je naprava porotnih sodnij sveta, ne bode je dal oskruniti. — Vse lepe besede pa ničesa niso pomagale. 97 možev je pritrdilo ministerski želji in državni zbor je zopet sam podrl, kar je nedavno bahasto zidal. Čas je, da gre k pokopu.

Sankcioniranje **volilne reforme** praznujejo vsi ustavovorni listi kot velikansko zmago, katero je treba slaviti z razsvetljenjem mest, z banketi itd. „N. F. P.“ pravi: „Ustavna stranka dobiva prvokrat trdna tla za svoja kretanja; ona dobiva shrambo za nemško narodnost, varstvo za kulturne elemente, podlogo za vsako oslobodenje na državnem in verskem polji. Ona si je, z eno besedo rečeno, prihodnost prisvojila.“ Bodemo videli če bode res vse tako gladko izteklo, kakor si „N. F. P.“ domišlja. Federalistični listi z nami enako sodijo o volilni reformi. Opra-

Listek.

Na črni zemlji.

Izvirno-slovenska novela.

(Spisal J. Skalec.)

Škoda za moje solzne oči,

Ki so tebe gledale;

Škoda za moje bele roke,

Ki so tebe objemale.

Narodna pesen.

I.

Strel počí. — Lovski pes drevi za ranjenim kljunčcem.

V tem hipu zakriči ženski glas: Jezus-Marija! Deklica plane izza grmovja na prosto ven, kjer stoji mladenič v lovski obleki, sproženo puško v rokah.

— Za božjo voljo, kaj pa je? kliče mladi mož, povesi puško ob sebi in hiti proti deklici.

Ona, blede ko sneg, omahuje, nagne

glavo in se zgrudi na kup šote, tik jarka nakopičene. Iz rokava pa jej doli po roki curlja rdeča kri.

Mladenič v smrtnem strahu poklekne zraven ležeče deklice. Vzdigne njeno glavo, naglo razpne jopo in ves zmeden jej poškropi lice z vinom, katerega je soboj imel v čutarici.

Deklica globoko vzdahne in izpregleda. Začudena se ozre mladeniču v obraz, ki nad njo nagnjen zdaj radostno vsklikne: — Hvala bogu! še živi.

Deklica se mu skuša izviti iz rok, hoče popravljati si razpeto jopo; a oster bol jej prešine desno roko. Na novo se preplaši, ko vidi od nje kapati kri.

— Oj, oj! ihti in solze jej stopajo v oči.

— Nesrečna ura, ki me je gnala na lov! vzdihne mladenič in skoči v bližnji jarek, po katerem je zastajala voda, ter je zajame v svoj klobuk. Kmalu se zopet vrne. Deklica si je v tem, da si v žarečih bolečinah, po-

tegnila rokav do ramen. V sredi belih podlaket so se kazale tri male rane, iz katerih je še zmirom kri silila.

Mladenič zopet poklekne, vzame svojo belo ruto, jo omoči v vodo in kri od ran rahlo odmiva. Nekoliko pomirjen, ko vidi samo tri ranice, vpraša deklico:

— Pa kako si vendar le-sem prišla?

Vso pomlad hodim po lovu v teh krajih, pa nikoli še nijsem srečal človeka.

— Bila sem na Igu pri večernicah in šla tu črez močvirje domu.

— Domu? Ne vem blizu za nobeno bišo.

— Da, da! odgovarja deklica; ne daleč od tod blizu mesta stoji naša hišica, tam sva z očetom.

— In kako ti je ime? vpraša zdaj mladenič.

— Jerica.

Seznani se moramo. Zato naj ti povem tudi jaz svoje ime: Anton.

viti imamo, piše „Wand.“ zdaj s faktično-veljavno postavo, s katero mora opozicija računati. Znanprej ne bode kazalo kujati se in od strani gledati, ter čakati da se tudi ta poskus razruši. Tudi „Wat.“ govori za energično udeleževanje pri predstojajočih volitvah in za nemudno organizacijo volilne agitacije.

Vnanje države.

Slovani in Francozi. V Parizu je izšla večja brošura, katero je pisal Francoz, ki je prepotoval iztočno Evropo in zdaj svoje rojake podučuje o stanju in mišljenju iztočnih Slovanov, in Jugoslovanov sploh. On svetuje svojemu narodu, da naj Francoska v svojem lastnem interesu podpira Jugoslovane. Tem Slovanom, pravi pisec, žugajo Nemci s smrtjo, delajoči z vso silo, da jim z nogo na vrat stopijo. Da se ta pogibelj, ki je ne samo Slovanom, temuč vsem narodom nevarna, odvrne, svetuje pisec kot politično nuždo, zvezo Francoske in slovanskih narodov, katera zveza bi na pot postavila se navalu in osvajanju Nemcev. Francoska bode morala Jugoslovane proti Nemcem z vso močjo podpirati.

Pruska vlada se ustavlja vsakateremu svobodnemu gibanju. V severonemškem državnem zboru je izrekla po svojem zastopniku, da letos ne bode predlagala zboru postav o društvih, češ zaradi opozicije klerikalcev, ki bi zadobila po tem še večjo moč. Slabo za vlado, ako se tako slabo čuti! Iz enacega vzroka je tudi proti novi tiskovni postavi, a državni zbor je sklenol, da jo vse eno pretrse v dotičnem odseku in potem sprejme. Državni zbor je sprejel tudi Laskerjev predlog, da se oblast državnega zbora razširi na pravosodje vseh zveznih držav. Minister Delbrück je obljubil, da se bo to skoraj zgodilo, ker bo vlada po dogovoru pravosodnih nemških ministrov, ki so se sešli 1. apr. v Berlinu, postavila komisijo, da napravi občni civilni zakonik. Državni zbor je potem svoje zborovanje suspendiral do 20. aprila.

Učitelji veronauka na srednjih šolah v Poznani, ki so ubogali ukaz svojega nadškofa, so 1. apr. izgubili svoje službe. A nadškof Ledochovski je prepovedal svetovnim učencem učiti keršanski nauk, ter ukazal duhovnikom, naj mladino v prihodnje privatno podučujejo.

Španjski Karlisti podpirani od reakcionarjev celega sveta so si izbrali za svoje vojskovanje severovzhodni kot španjske dežele. Njihov Matador Sabalo je vzel ondi Berge in Ripoll ter oblega sedaj Puycerdo. Francoski svet seže ondi v podobi ertastega trikota precej daleč v Španjko, kar je jako pripravno za skrivanje, vrh tega pa Karlisti pri svojem ojačenju lahko prekoračijo tudi svet bližnje ljudovlade Andore. Unkraj meje pa je francoski okraj dolnjih Pirenej. Kako

— Oh, začne zopet Jerica, kaj bodo oče rekli, če ne bodem mogla delati.

Anton tolaži deklico, katerej so iznova solze iz oči kapale. Oveže jej rano s svojo ruto. Jerica skuša vstajati. Anton jo prime za zdravo roko in jej pomaga.

Ko zdaj deklica v čedni nedeljski obleki pred njim stoji, zavzame se Anton njene šibke, gibčne rasti in milega, skoro bledega obraza, iz katerega ste nedolžno gledali plave oči, sedaj motne od preliti solz.

— Spremljal te bodem do doma; reče Anton.

— Nij treba, gospod! rana me samo še malo peče. Mislim da ne bode nič hudega.

Jerica gre naglo naprej po stezi.

Anton vzame puško, vrže si jo čez ramo in hiti za deklico. Ko jo dojde, prime jo pod pazduho in stopa skoro plah zraven nje po grčasti celini. Pes pa veselo skače okolo nju, zdaj spredaj, zdaj zadaj. (Dalje prih.)

zelo so nekateri francoski mejni prefekti nagnjeni Karlismu, se vidi iz tega, da je vlada morala odstaviti Nadaillaca prefekta dolnjih Pirenej, ker nij hotel izvrševati vladnih naredeb proti Karlismu. Francoski listi so tudi v tej zadevi razdeljeni v dve stranki. Republikanski svetujejo energijo, monarhični bi pa radi, da bi vlada Karliste podpirala. Vendar se je tudi poslednjim potrebno zdelo ustaviti nabiranje za Karliste. — Na Španjskem je baje do sedaj do 2000 podkupljenih vojakov ušlo h Karlismu. Poslednji so v Bergi in Ripollu zopet nove krutosti počeli, zaradi česar je narod v Barceloni hudo razkačen.

Dopisi.

Iz Ljubljane 4. apr. [Izv. dop.] (Ljubljanski „Feuerwehr“) je v petek sijajno pokazal svojo izvrstno organizacijo! 15 minut po 4. uri popoldne je signaliziral strel z grada požar v Gornji-Šiški. Čez precej časa zbralo se je bilo okolo 25 feuerwehristov, pa, ker je bil požar zunaj mesta, čakali so na — konje, konj pa nij bilo! Doberlet in pozneje Samassa odpeljala sta se med tem v komfortabilnih z nekaterimi tovariši na — Poljane, ostali pa so čakali in ugibali, kaj storiti! Kar od stolne cerkve sem pridrdra prazen komfortabel in možem se zasveti, da bi jim bilo nekoliko pomagano, če temu konja s silo vzamo in svojemu trčnu priprežejo! Dictum factum! Po sili so mu konja vzeli. Toda eden konj nij bil dovolj. Čakajo in čakajo od kod pride. Od druge strani pride komfortabel drug, v katerem ste pa sedeli 2 dami z nekim gospodom. Vsi trije tujei. Par mogočnih feuerwehristov ustavi voz in ga hoče s silo izpreči. Voznik se brani, g. Perona kaže predznim feuerwehristom, da so ljudje v vozi, da menda vendar ne gre deposeirati jih in da naj voz torej puste — — kar se prikaže paša Dežman in njegova modrost ukaže ob kratkem, naj se voz izpreže! „So was kann nur in Laibach geschehen“ rekel je iz svojega voza vrženi tujec z dvema damama. Vse to pa — in to naj se ne prezira — godilo se je pol ure potem, ko je na gradu ustrelil! Gospod župan! Ali ne veste, kje konj dobiti, kadar jih potrebujete? Ali morate brez uzroka za javne potrebe motiti ljudi v njihovih poslih, kader se po opraviilih vozijo po mestu? Ali potrebujete pol ure, da se spomnite, ka je treba nekaj ukrenoti? Zakaj niste poslali h kacemu bližnjemu nemškutarju po konje v štali? Na primer k samemu g. Doberletu, kojega bi bilo gotovo neizmerno veselilo vam ustreči — le čuditi se je, da se sam nobeden ponudil nij, ko so videli, v kakih zadregah je ljubeznjivi feuerwehr! Naposled pa še, g. župan, kdo je feuerwehru izročil policijsko oblast? kdo mu dal pravice, kakoršne si je tu prisvojil? Škoda, da ste naleteli na tako krotke duše, drug povedal vam bi bil v takem slučaju, kar vam gré!

Dostaviti nam je še, da pri požaru obnašala se je kopica mestnih požarnih stražnikov, kakor čujemo, prav vro, isto tako žandarji, ki so se na vso moč prizadevali pomoči, da se ukroti strašni element.

Iz Belgrada 2. aprila. [Izv. dop.] (Iz točno ali orientalsko vprašanje), od nekdanj strah Evrope, je postalo od tačas ko je nastala kneževina Srbija in kraljevina Grška, — za vsem evropsko vprašanje, ki je tako zrelo, da ne vemo kedaj se bode rešilo,

samo to vidimo, da na enkrat lahko pokne in vsej Evropi, posebno pa Slovanstvu ves drug obraz da. V predzadnjem času so se vtikale v reševanje tega svetovno preimenitnega vprašanja tri države: Francoska, Angleška in — Avstrija. Ta poslednja, Avstrija bi po svojem naravnem vprašanju lahko bila prva, a kdo je kriv da nij? to veste vi v Avstriji najboljši.

Francoska pod Napoleonom I. nij bila prijateljica nas Slovanov v iztoku. Ona je podpirala vladanje Azijatov v Evropi. Njeni kanoni so pucali na Črnogoro in Srbijo. Ona je prva Rusijo podirati skušala, z vsemi silami pri Sevastopolu. Kaj čuda, da smo mi v Srbiji imeli od početka prusko-francoske vojne več simpatije za Nemce nego za Napoleono vo Francosko. Temu se je belgradski konzul francoske vlade čudil. Zdaj se ne čudi on več, ker vidi, da za francoski narod imamo več simpatij nego za nemški. Upamo in vidimo, da odslej Francoska, ker je po republiki bolj narodno mišljenje prišlo na vrh, ne bode več pomagala zatirati iztočnih Slovanov na korist azijskih Turkov.

Angleška politika na iztoku je bila od nekdanj dosledna, če prav nečlovečna in krivična. Angleži so bili vselej sebični kramarji. Oni so proti vsaki državi in proti vsakemu ljudstvu rovali, katero se jim bi moglo izviti, da bi ga več dreti in žuliti ne mogli. Zato se je vselej za onemoglo Turčijo potegovala, za to Napoleonu z vso silo v krimski vojski pomagala. Zdaj njen svetovni upljiv pojemlje, njena moč slabi, — naša raste dvojno.

In Avstrija z njeno politiko na iztoku? Ona se je okoristila s propadom nekdanje slovanske in posebno jugoslovanske velikosti in samostalnosti. S krvjo teh narodov je potem iskala samo nemške velikosti. Kadar bi bila to dosegla doma, potem je hotela svoje gospodstvo vreči tudi na dele iztoka. Hvala bogu to ne pojde za rokom ni nemški ni magjarski Avstriji.

Slovanski narodi na izhodu zahtevajo in nameravajo svojo svobodo s svojimi močmi doseči, in to bodo. Kedaj, to je samo vprašanje časa in evropskih ugodnih konstelacij.

Domače stvari.

— (Odbor slovenskega pisateljskega društva) ima jutri v ponedeljek sejo. Na dnevnem redu je posvetovanje zaradi izdanja „Preširnovega album-a“.

— (Posojilo ljubljanskega mesta) je dovoljeno. Bomo videli, kako bodo gg. nemškutarji z denarjem gospodarili. Gotovo za agitacijo svoje stranke in za svoje mameluke.

— (V ljubljanskem občinskem zboru) je Dežman izrekel zahvalo v imenu Ljubljane za volilno reformo. Večina Ljubljane o hvaležnosti za to postavo nič ne ve!

— (Nabiranje vojaških novincev) ali rekrutiranje se zdaj v Ljubljani vrši.

— (Velik požar.) V petek 4. t. m. se je ob 5ih zvečer v gornji Šiški vnela s slamo krita hiša, kakor se govori, po nepredvidnosti nekih žensk. Skoro v hipu so vsa okolo stoječa poslopja bila v plamenu. Pogorelo je ze vsem 18 poslopij, živino so rešili. Lastniki so k sreči bili zavarovani pri nekem tržaškem in pri vzajemnem društvu v Gradci. Ljubljanska in viška „Feuerwehr“

ste čez nekaj časa prihiteli na pomoč, pa iz početka nij bilo vode za gašenje in zlasti ljubljanska „Feuerwehr“ je delala brez vsakega komanda in plana; viška se je bolje obnašala. Na tisoče ljudi je iz Ljubljane privrelo — gledat. Komisar deželne vlade pl. Vestenek je bil med prvimi na mestu.

— (O ljudskem gibanju v Ljubljani leta 1872.) Leta 1872 skleneno je bilo 218 zakonov. Najmlajša nevesta štela je 17, najstarejša 65 let, najmlajši ženin 21, najstarejši 73 let. Najbolj se ženijo moški od 30 do 40 let, z dekleti od 24 do 30 let, kar naj bode vsem dekletam, ki so malo zakasnile, v tolažbo povedano. — Rodilo se je 703 živih in 19 mrtvih otrok in sicer 358 moškega, 364 pa ženskega spola; med njimi 535 zakonskih in 187 nezakonskih. — Otrok brez mrtvorojenih je to leto do 5. leta starosti umrlo 183 zakonskih in 43 nezakonskih. — Umrlo je to leto 794 ljudi, 402 moška in 392 žensk, in sicer do 5. leta starosti 226, od 5. do 10. 19, od 10. do 20. 41, od 20. do 30. 91, od 30. do 40. 88, od 40. do 50. 75, od 50. do 60. 70, od 60. do 70. 90, od 70. do 80. 62, od 80. do 90. 28; eden je dosegel starost 104 let. — Od teh je umrlo na navadnih boleznih 748, na epidemiji 1, na koleri 10, na kozah 3, na težkem porodu 2 matere in 6 otrok, na samomoru 4, po nesreči 17, eden bil je umorjen, pri enem je smrtni vzrok nepoznan, od samomorilcev se je eden zadavil, 3 so se pa ustrelili.

— (G. Ivan Franke) znani naš slovenski slikar je pisal iz Bengalskega morja na potu v Singapore. Pismo, ki je datirano 24. februarja t. l., prišlo je 31. marca v Evropo. Kakor je iz njega razvidno, se je naš umetnik ves čas svojega popotovanja dobro počutil.

— (G. Legiša) korvikar v Gorici je imenovan za korarja pri tamošnjem metropolitanskem kapiteljnu.

— (Politično društvo Soča.) Društveni odbor je sklenil v seji dne 31. marca t. l., da se skliče javni občni zbor v nedeljo, 27. t. m. v Sežano. — Dnevni red javnega zbora bode obsegal sledeče točke: 1. Resolucijo do dež. odbora zaradi uravnjanja javnih zemljiščnih knjig; 2. Resolucijo do dež. odbora zaradi preuredbe nekaterih pomankljivih določb šolske postave z ozirom na okoliščine na Goriškem; 3. Predlog posameznih udov.

— (Za volitev okrajnih zastopov na Štajerskem) so skupine tako-le sestavljene: — I. Mariborski okraj: a) Veliko posestvo z 32.979 gld. davka 10 zastopnikov; b) velika obertnija z 2286 gld. davka 10 zastop., c) mesta in trgi s 54.661 gld. davka 10 in d) kmetsko posestvo s 106.360 gld. davka tudi 10, vseh torej 40 zastopnikov, — II. Slovenje-Bistriški okraj: a) Veliko posestvo 6257 gld. davka 8 zastop., b) obrtniki 273 gld. dav., c) mesto in trgi 2870 gld. dav. 10, d) kmetske občine 25.509 gld. dav. 11 zastop., skupaj 32 zastopnikov. — III. Šent-Len. okraj: a) Vel. posestn. 3308 gld. dav. 10, b) tržani 1720 gld. dav. 10, in c) kmetske srenje 37.243 gld. dav. tudi le 10 zastop., vseh toraj 30. — IV. Celjski okraj: Vel. posest. 11.554 gld. dav. 10, b) obertnija 2145 gld. dav. 10, c) mesto in trgi 25.582 gld. dav. 10, d) kmet. srenje 43.098 gld. dav. tudi 10, vseh toraj 40 zastopn. — V. Vranski okraj: a) skupin. 2324 gld.

dav. 8, b) nij volilcev, c) 8661 gld. dav. 8, d) 11.477 gld. dav. 8 zastopn., vseh 24. — IV. Konjiški okraj: a) 2588 gld. dav. 9, b) 628 gld. dav. 2, c) 6112 gld. dav. 12, d) 27.765 gld. 13, skupaj 36 zastopnikov. — VII. Šmar. okraj: a) 972 gld. dav. 7, b) 232 gld. dav. 2, c) 7795 gld. dav. 11, d) 20.423 gld. dav. 12, skupaj 32 zastopnikov. — VIII. Gornjegrajski okraj: a) 1273 gld. dav. 4, b) nij volilcev, c) 13.259 gld. dav. 10, d) 6162 gld. dav. 16, vseh 30 zastopn. — IX. Ptujski okr.: a) 11.329 gld. dav. 10 zastopn., b) 1244 gld. dav. 10, c) 7801 gld. dav. 10, d) 83.303 gld. dav. 10, skupaj 40 zastopn. — X. Ormuški okr.: a) 7354 gld. davka 10 zastopn. b) velika obertnija nema volilcev, c) 4249 gld. dav. 10, d) 34.256 gld. dav. 10, skupaj 30 zastopn. — XI. Rogaški okr.: a) 2870 gld. davka 7 zast. b) 2194 gld. dav. 2, c) 1030 gld. dav. 11, d) 14.235 gld. dav. 12, skupaj 32 zastopnikov. „Sl. Gosp.“

— (Mestni straži) ljubljanski živo priporočujemo, da ob nedeljah in praznikih tiste kote v mestu in okolo mesta obiskuje, kjer se obrtniški učenci zbirajo in za denar igrajo. Taka gnjezda igralcev se nahajajo zlasti na gradu na več mestih, pa brž ko ne tudi drugod. Kako je denarna igra moralno pohujšljiva, vé vsak, kdor je tako drhal kdaj opazoval. Z vsemi silami naj se taki pobalinje odganjajo, denar jim pobere, ter gospodarjem ali staršem izroči. Tako se bodo večje nesreče odvrnile.

— (Iz Ljubljane) se nam piše: Prostovoljna požarna straža je v nedeljo 16. u. m. zjutraj med 9. in 11. uro poskušala nove brizgalnice, ki jih je izdelal g. A. Samassa. Da napravi društvo te poskušnje v pričo naročnikov, nihče mu ne more braniti, vsaj so brizgalnice namenjene odvracati nesrečo požarov. Da se pa izvoli šolski kraj za nje, zoper to moramo vsi protestovati, ki smo zavezani pošiljati rokodelske in obrtniške učence k nedeljskemu nauku, ako tudi hišni gospodar, g. Mahr, prijazno prepušča svojo hišo za gasilne eksercicije. Ker ima g. Mahr tudi drugo stranko, realno šolo, pod svojo streho, bi ne bilo odveč, ako bi ji bil to poprej naznanil in preverjeni smo, da bigg. profesorji ne bili zadovoljni, da se ravno o tem času požarna straža producira; kajti za 2, 3 ali 5 učencev, — toliko jih je bilo v posameznih razredih — se ne splača predavati znanstvene stvari. Izguba ene učne ure je pa dosti velika, vsaj jih v celem šolskem letu tako nij obilo. Stroški za vzdrževanje obrtniških šol so pa znameniti.

Razne vesti.

* (Črnogorski pravni običaji.) Povedali smo ob svojem času, da je prof. Bogišič v Cetinje pozvan, da sestavi nov zakonik. Kaki so dozdej, po narodni tradiciji zakoni v Črni gori, naj osvetlujejo sledeče primere. Ako se Črnogorec pri brambi domovine bojazljivo obnaša, mu vzamejo po postavi orožje „da kukavici ne bude nikad več od nikoga štovanje“. Ravno tako se mu pripaše za kazen „ženska pregača“ za to da narod vidi, da „kukavice nije mužkoga srdeca“. Ako Črnogorec ubije tatu kadar krade, nij kaznovan za to. Dalje dvojez nj prepovedan „u dvoje se može bez svjedoka svatko tući koliko ga je volja“. Na prešestvo ali nezvestobo v zakonskem življenji so navadne velike kazni. Ako Črnogorec dobi svojo ženo v nezvestobi, sme njo in njenega zapelivca ali „preljubnika“ naravnost ubiti.

Izviren telegram

Slovenskemu „Narodu“.

Iz Belgrada 5. marca. Denes po noči je umrl Blaz navac, bivši načelnik srbskega regentstva, zdani predsednik srbskega ministerstva. Imel je angino. Izguba za Srbijo je prevelika. Vse Srbstvo žaluje po tem velikem moži.

Narodno-gospodarske stvari.

— Železnica Knittelfeld-Zaprešič. Odbor, ki ga je poslanska zbornica na Dunaji izvolila za predposvetovanje vladnega predloga o tej železnici, imel je v sredo sejo, v kateri je posebno dvaprašanja razpravljaj. Najpoprej je namreč nastalo prašanje, ali bi se naj koncesija še le onda podelila, kadar se bode pridruženje v 1. členu predloga navedene železnice k ogersko-hrvatski dovolilo in zagotovilo. Vsi udje odbora so bili o tem edini, da železnica Knittelfeld-Zaprešič ima le tedaj prihodnost, če se onim železnicam neposredno zveže. Daljno prašanje je bilo to, ali se ima izvršitev od štajerskega deželnega zbora v svoji peticiji željene postranske železnice, posebno ona skozi skalsko in savinsko dolino v Celje in skoz sotlisko dolino v Brežice že zdaj v koncesijske pisma sprejeti. Skleneno je bilo, za sedaj še tega ne storiti, ker še nij nobenih preiskavanj o teh pristranskih železnicah in toraj pogoji in privolitve, pod katerimi bi se koncesija dati imela, ne bi moge biti določene. Odbor je bil ozir tega teh misli, da se bode potreba dotičnih zvez še le po dovršenji glavne železnice dala presoditi. Kar se načrta postave same tiče, bil je z nekimi spremembami pri-
lično vladnemu predlogu sprejet.

Kakor beremo v „N. Fr. P.“ imela je vlada v predlogu tudi koncesijo za postranske črte v Celje in Brežice. Odbor, v kojem sedita štajerska poslanca Brandstetter in Lipp, pa je to odločbo iz vladnega predloga odpravil. Tedaj se imamo samo temu odboru zahvaliti, da ne dobimo ob enem teh železnic. Ti možje so pač ljudski zastopniki, da se jih Bog usmili!

Opomenica.

Konkurzi: Pri c. kr. okr. sodnji v Metliki mesto adjunkta do 20. aprila. — Pri c. kr. rudarskem ravnateljstvu v Idriji trebajo 1800 vaganov pšenice, 2000 vag. rži in 400 vag. turšice do 30. aprila.

Umrli v Ljubljani

od 1. do 3. aprila.

Katarina Stale, bivša kuharica, 73 l., na oslabljenji. — Marija Gril, konduktersk otrok, 2 l., na sušici. — Marija Brolih, delavka, 28 l., na pljuč. tuberk. — Jožef Slana, žganjetrsk otrok, na čeljustnem krči. — Primož Merl, hišnik, 68 l., na prsni vodenici. — Jozefa Omah, prebivavka, 50 l., na jetiki. — Mart. Lampetič, ubožec, 80 l., na slabosti. — Jožef Čizman, ribčevsk otrok, 12 dni, na slabosti. — Treza Bedina, kovaška soproga, 35 l., namrzlici. — Jan. Jeršek, basar, 59 l., na vodenici. — Gosp. Vincenc Gurnik, postajni glavar, 66 l., na možganskem mrtudu. — Johana Učak, dninarsk otrok, 5 l., perikardial ensudat.

Tuji.

4. aprila.

Pri Elefantu: Jenkner iz Novega mesta. — gospa Krob in sin, gospodična Derbič iz Kranja. — Riedmiller iz Trohe. — Preysl iz Milana. — Kesale iz Novasella. — Naglič iz Poljskega. — Baronovka Gall iz Celja. — Kobler iz Reke. **Pri Malici:** Wilfan iz Reke. — Gross z družino iz Dunaja. — Sicherl iz Trsta.

Dunajska bors 5. aprila.

(Izvirno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	45
1860 drž. posojilo	103	80
Akcije narodna banke	954	—
Kreditne akcije	333	50
London	108	75
Napol.	8	74 1/2
C. k. cekini	—	—
Srebro	107	65

Tržne cene

v Ljubljani 5. aprila t. l.

Pšenica 6 gl. 60 kr.; — reč 4 gl. 10 kr.; — ječmen 3 gl. 20 kr.; — oves 1 gl. 90 kr.; — ajda 3 gl. 40 kr.; — pros 3 gl. 10 kr.; — koruza 3 gl. 40 kr.; — krompir 1 gl. 90 kr.; — fižol 5 gl. — kr.

— masla funt — gl. 56 kr.; — mast — gl. 40 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh poven — gl. 42 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 26 kr.; — svinjsko meso, funt 29 kr.; — sena cent 1 gl. 25 kr.; — slame cent — gl. 95 kr.; — drva trda 6 gld. 10 kr.; — mehka 4 gld. 70 kr.

Ljubljanska filijala Štirske eskomptne banke

priporoča se za izvršitev

banknih opravil vsake vrste.

Po svojem banknem in menjalnem komptoiru **kupuje in prodaja vse vrednostne papire, eskomptira menjice** po obstoječem tarifu, izdaja **nakazila** na vsa avstrijsko-ogerska in tujezemska trgovinska mesta po najzmernejših pogojih in **posoja** najceneje na vse pri borsah notirane **efekte in valute** 70 do 80% kursne vrednosti. Njen bankni in menjalni komptoir ima zmerom **veliko zalogo vrednostnih papirov** in opravlja **vsako borsno naročilo z najkulantnejšimi pogoji**.

Dalje **jemlje denarje na obresti** in sicer daje zdaj:

a) na Giro-Conto (knjižico) 5% obresti brez odpovedi,

b) na blagajnične liste (Kassenscheine)

4% obresti brez odpovedi, 5% obresti proti 10dnevni odpovedi.

Za **ugodno in davka prosto nalaganje glavnice** priporoča filijala:

5¹/₂% založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v 50 letih s polno nominalno vrednostjo potem izžrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 1. dan aprila in 1. dan oktobra;

5¹/₂% založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v 10 letih s polno nominalno vrednostjo potem izžrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 30. dan junija in 31. dan decembra;

9% bone otomanskega zaklada od leta 1872., kateri se bodo izplačali

13. dan julija 1877. in 13. dan julija 1878. leta.

s kuponi za 1/13. dan januarja in 1/13. dan julija, v kosovih po 100 sterlinških liber.

Ker je filijala prodajo imenovanih papirov prevzela en commission, jej je moči izvršiti vsako naročilo **po dnevnem kursu**.

Končno filijala pozornost trgovcev in obrtnikov obrača še posebno na svojo samostalno

kreditno družbo

in jih vabi, naj pristopajo. Programi o organizaciji te družbe dobivajo se v komptoiru filijale na velikem trgu, števil. 239. (92—3)

Hiša na prodaj

števil. 18 v **Mengšu** z enim nadstropjem, s hlevi, sadnim in kubinjskim vrtom, z njivami in gozdom in z vsem za hišo potrebnim orodjem. Hiša se lahko porabi za krčmo in vsakojako kupčijo in bi tudi za poletno stanovanje pripravna bila. Natančneje pojasnila daje (100—2) **Opravništvo „Slov. Naroda“.**

Ces. kralj. dvorni

puškar v Mariboru

Ivan M. Erhart,

priporoča: (91—3)

Puške dvocevke
od spredaj za nabijati iz železa od 12 gld. do najvišje cene.
puške dvocevke
od spredaj za nabijati iz svila (drota) 18 " " " "
Lefauchaux
(lefošé) iz svila od 30 " " " "
Lancaster (lénka-ster) iz svila od 44 " " " "
Revolverje . . . 8 " " " "
Pistole dvocevke . . . 2 gld. 50 kr. " "
" enocevne . . . 1 " 30 "

Razprodaja

zdravil, zelišč, drognenskega blaga

iz premoženja **Martin Golob-ovega** konkurza na velikem trgu v Ljubljani se prične

5. aprila t. l.

po naj **nizji ceni**, ker mora v kratkem prodajalnica biti izpraznena.

(104—2)

Odbor upnikov.

Menjavnica

„Wiener Commissions-Bank“,

Schottenring Nr. 18,

razpošilja

dobitne liste (Bezugs-Scheine)

na sledeče razpisane gručne srečke, in se morejo te sestave iz tega razloga najkoristnejšim prištevati, ker je vsakemu posestniku takšnega dobitnega lista mogoče, vse glavne in postranske dobitke sam zadeti in razen tega obresti **30 frankov v zlatu in 10. gld. v papirju** uživati.

Gruča A. (16 ždrebanj na leto.)

Mesečni obroki à 10 gld. Po vložbi zadnjega obroka dobi vsak deležnik sledeče 4 srečke:
1 5perc. državno srečko po 100 gld. od 1. 1860. Glavni dobitnik 300.000 gld., z odkupno premijo potegnene serije 400 gld. a. v.

1 3perc. c. turšk. državno srečko 400 frank. Glavni dobitnik 600.000, 300.000 frankov gotovega zlata.

1 vojvod. Brunsviško srečko 20 tolarjev. Glavni dobitnik 80.000 tolarjev brez vsakega pridržka.

1 Insbruško (tirolsko) srečko. Glavni dobitnik 30.000 gld.

Gruča B. (13 ždrebanj na leto.)

Mesečni obroki à 6 gld. Po vložbi zadnjega obroka dobi vsak deležnik sledeče srečke:
1 3perc. c. turšk. državno srečko 400 frank. Glavni dobitnik 600.000, 300.000 frankov gotovega zlata.

1 vojvod. Brunsviško srečko 20 tolarjev. Glavni dobitnik 80.000 tolarjev brez vsakega pridržka.

Sachsen-Meiningska srečka. Glavni dobitnik 45.000 gl., 15.000 južnonemške veljave.

Potem dobitne liste na peti del, 5perc. drž. srečke 1. 1860. Mesečni obroki à 6 gld.

Potem dobitne liste na cele državne srečke 1. 1864. Mesečni obroki à 10 gld.

Potem dobitne liste na pol državne srečke 1. 1864. Mesečni obroki à 4 gld.

Potem dobitne liste na pol ogerske srečke. Mesečni obroki à 3 gld.

Potem dobitne liste na Brunsviške srečke 20 tolarjev. Mesečni obroki à 2 gld.

Potem dobitne liste na Insbruške srečke. Mesečni obroki à 2 gld.

Razen tega prevzame borsna pisarnica in menjavnica **„Wiener Commissions-Bank“**

vse kakor koli imenovane bankine, menjične in borsne opravila.

Potrjene menjice in priporočila se na vse velike mesta v Evropi in v Ameriki po najnižji ceni razpisavajo. — Naročila na tukajšnjem mestu in iz pokrajine se naglo, gotovo in natančno izvršujejo, in po borsni pisarnici nakupljene menjice in vrednosti se oziroma na vsakokratni položaj denarskega tržišča po najbolj dobropkupnih pogojih dajejo.

Opraviški prostori so vsak dan od 9. ure dopoldne do 6. ure zvečer brez prestopa odprti.

Vnanja naročila se natančno in tudi na povzetje izvršujejo. Zapisniki vzdigateg se po vsakem ždrebanju franco zastoj razpošiljajo. (80—10)

Gostilnica v najem.

V trgu Šoštanj (Schönstein), tri ure od Celja se daje gostilnica v najem.

Leži na glavnem trgu; hiša ima dve veliki gostilnični sobi, v 1. nadstropji pet večjih sob; dalje je pri gostilnici pokrito kegljišče in lep vrt, kakor tudi veliki konjski in drugi hlevi in mesnica. (96—3)

Natančneje pri lastnici

M. Vošnjak, Schönstein.

Dunajska podružnica

Živnostenske banke pro Čehy a Moravu v Praze.

(Gewerbebank für Böhmen und Mähren in Prag.)

Wien, Franzensring 20,

sprejema denarje v tekočem računu in proti denarničnim listom (Kassascheine)

v oddelkih po **50, 100, 500, 1000, 5000 gld.**, za katere tačas

na **8** dnevno odpoved **5%** obresti

" **30** " " **6%** " "

" **60** " " **6¹/₂%** " "

povračuje. Denarnični listi se tudi neodpovedano pri kupovanju mesto plačila sprejmejo in se morejo pri centralni banki v Pragi odpovedati in brez provizije za nje denar prejeti.

Ravno tako se sprejemajo vse v bankino in borsno kupčijo spadajoča naročila za točno izvršitev. (90—3)